

Канд. екон. наук Федотова Т. А., Рєпіна С. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ

Роль міжнародної економічної безпеки (МЕБ), що представляє собою систему правил, заснованих на взаємній довірі та правовій рівності усіх суб'єктів міжнародного ринку, під впливом інтеграційних процесів постійно зростає, адже вона покликана захистити держави від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів. До прямих обов'язків регулюючих органів, які являються суб'єктами даної системи відносять по перше, прогнозування та попередження стихійного погіршення умов світового економічного розвитку, мінімізація ймовірності появи небажаних наслідків для міжнародного співтовариства від економічних рішень уряду певної країни прийнятих без попереднього узгодження з представниками інших держав, перешкоджання агресії з боку окремих суб'єктів системи та боротьба із транснаціональною злочинністю. Проте, у зв'язку з появою нової коронавірусної інфекції 2019-nCoV пріоритетність виконуваних завдань значно змінилася, так як спалах пандемії вірусу COVID-19 створив дисбаланс у світовій економіці через обмеження торгових та виробничих взаємозв'язків між країнами, що в подальшому викликало в них дестабілізацію їх фінансового стану.

Інституційна система міжнародної економічної безпеки приймає різні форми: глобальну (ООН, СОТ, МВФ), регіональну (інтеграційні угруповання), блокову (група промислового розвитку країн об'єднаних в ОЕСР, G7), галузеву (відповідно до підписаних угод про торгівлю окремими товарами) та функціональну (об'єднання з питань регламентування діяльності ТНК, міжнародних науково-технічних зв'язків та міграції громадян, регулювання валютно-фінансових відносин, обміну економічною інформацією тощо) [1].

Першочерговим завданням організації на кожному із перелічених рівнів наразі є розробка проектів забезпечення міжнародної економічної безпеки із врахуванням негативного впливу від впровадження широкомасштабних карантинних обмежень, які торкнулися майже всіх галузей світової економіки. Проекти ґрунтуються, в першу чергу на основі аналізу економічних показників, що

зазнали змін під впливом світових епідемій минулих років, таких як атипової пневмонії (2002-2003 роки), пташиного і свинячого грипу (2004, 2009 роки), лихоманки Еболи (2018-2020 роки) та їх наслідків для фінансового та фондового ринків. В 2020 році таке дослідження було проведене спеціально сформованою ще у 2002 році групою експертів Світового банку, функціональними обов'язками якої було дослідження ймовірності виникнення світових епідемій, впливу на світову економіку та оцінка ефективності усіх можливих способів їх нейтралізації, проте, як показує практика, дані прогнози є наближеними, адже реальна ситуація в економіці залежить від багатьох факторів, зміни яких спрогнозувати досить важко. Аналіз епідемій світового масштабу та їх наслідків для фінансового та фондового ринків за останні 50 років представлені на рис. 1.

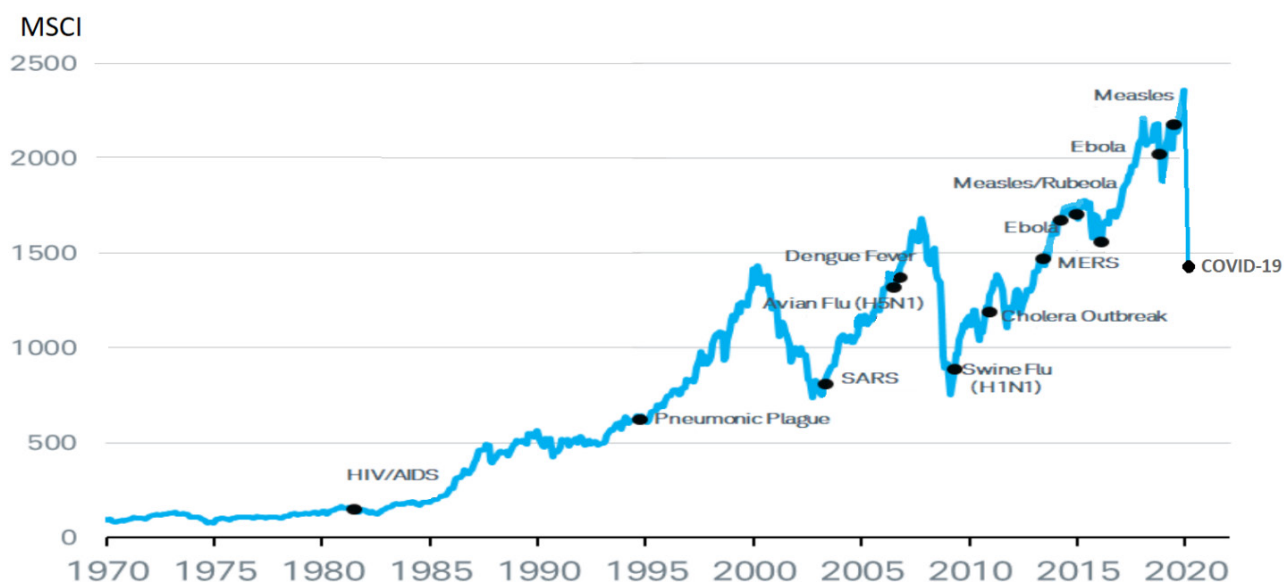

Рис. 1. Світові епідемії та їх вплив на глобальний фондовий ринок [2]

За даними діаграми помітно, що епідемія вірусу SARS-CoV-2 порівняно з усіма раніше зафіксованими, за обсягом фінансових втрат на фондовому ринку аналогічна результатам спалаху атипової пневмонії (SARS) 2002-2003 років, адже впроваджені обмежувальні заходи в різних країнах світу негативно вплинули практично на всі галузі економіки, пов'язані зі споживчою активністю, а учасники торгів, в свою чергу, стали позбавлятися від акцій авіакомпаній, нафтовидобувних підприємств, виробників споживчої електроніки та інших, чекаючи падіння виручки і доходів. Крім того, на стан фондової біржі у 2020 році значно вплинуло зменшення попиту на нафтопродукти та відмова ключових учасників

зустрічі ОПЕК від скорочення обсягів реалізації нафтової продукції на міжнародному ринку [3].

Дана ситуація вплинула на подальшу діяльність суб'єктів системи МEB, які розробили комплекс заходів для внутрішньодержавної стабілізації економічного стану, що включали в себе відтермінування сплати податків, реструктуризацію кредитів для представників малого бізнесу та надання субсидій, впровадження безвідсоткових кредитів на оплату праці в період вимушеного простою та інші. Проте, зважаючи на нагальну необхідність у збільшенні обсягу державного фінансування медичної та взаємопов'язаних з нею сфер, здебільшого за рахунок перерозподілу наявних коштів між галузями економіки, більшу частину наданих рекомендацій організаціями із забезпечення економічної безпеки (ООН, СОТ, МВФ, ОЕСР та ін.) поки що не були практично реалізованими.

Отже, із всього вищенаведеного можна відмітити, що забезпечення міжнародної економічної безпеки в умовах пандемії здебільшого реалізується шляхом внутрішньодержавного реформування економічної системи, проте через нестабільну епідеміологічну ситуацію не усі рекомендації суб'єктів системи МEB вдається впровадити урядам країн.

Список використаних джерел:

1. Bloomberg: Institutional system of international economic security [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/europe>.
2. The World bank: Development Projects [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.worldbank.org/en/what-we-do>.
3. Forbes: changes in the stock exchange under the impact of the pandemic [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.forbes.com/?sh=68f6ea6e2254>

Халецька В. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Сьогодні економіка практично кожної країни світу знаходиться у невизначеному та нестабільному становищі. Через пандемію, крім людей, в першу чергу постраждали підприємства. Це сталося через те, що їх стан економічної